

Mededelingenblad

Oudheidkamer

Tiel en Omstreken

Redactie: Frits Kat
Koos Gelens
Annemarie Daalderop
Tonnie Gresnigt
Redactieadres: Nieuwe Tielseweg 20-23
4001 JW Tiel
Tel. 0344-620220
Uitgave: Vereniging Oudheidkamer voor
Tiel en Omstreken
<http://www.Oudheidkamer-tiel.nl>
e-mailadres: info@Oudheidkamer-tiel.nl
Datum: oktober 2007

Op **Dinsdag 20 november** zal het eerste exemplaar van *het Biografisch Woordenboek Tiel*, (BWT) deel vier door de voorzitter van de historische werkgroep Tiel (HWT), Emile Smit, worden aangeboden aan Laurens Verspuij, wethouder van cultuur van de gemeente Tiel.

Dit rijk geïllustreerde boek, uitgevoerd in full color, telt 148 pagina's, waarop door zestien auteurs van de HWT de levens en verdiensten van 32 plaatsgenoten worden beschreven. Een lijst van de artikelen is bijgevoegd.

Het sluitstuk is een overzicht van Tielse magistraats- en raadsleden uit de jaren 1795 – 1816. Drs. A.R. Vermeer, broer van de politicus Evert Vermeer aan wie in dit BWT een lemma is gewijd, zal op deze avond een inleiding houden over de situatie in Tiel ten tijde van Evert. Uiteraard blijft de landelijke politiek daarbij niet onderbelicht, getuige een geluidsfragment met de titel "Evert Vermeer bekijkt de feiten van de dag door een rode bril." Na afloop van deze bijzondere avond is het boek voor leden van de Oudheidkamer verkrijgbaar tegen de gereduceerde prijs van € 12,50.

In de laatste maand van het jaar staan twee lezingen op het programma.

Net voor Sinterklaas, op **maandag 3 december**, zal Emile Smit een lezing verzorgen over *de verzuiling in Tiel in de periode van 1840 – 1920*.

In Nederland is de verzuiling een verschijnsel uit de tweede helft van de 19e eeuw. Het geeft de opdeling van de maatschappij aan in scherp gescheiden levens- en wereldbeschouwelijke groepen. Het was het gevolg van de sociale emancipatie van de arbeiders, de gereformeerde kleine luiden en het rooms-katholieke volksdeel.

Elke zuil had haar eigen organisaties, politieke partij, vakverenigingen, persorganen en jeugdbeweging. Nederland was tot in de jaren zestig van de vorige eeuw een verzuilde samenleving met taaië rode rakkers, mannenbroeders en mensen van het rijke Roomse leven.

Aan de hand van afbeeldingen en illustraties zal Emile Smit een beeld schetsen van de verzuiling in Tiel.

De laatste lezing van het kalenderjaar vindt plaats op **dinsdag 18 december**. Onder de toepasselijke titel *Koude winters, warme feesten* zal Peter Schipper een lezing met fraaie afbeeldingen houden over de herkomst van populaire feesten zoals Sint Maarten, Sinterklaas, Kerstmis, Oud en Nieuw en Driekoningen. Ook zal aandacht besteed worden aan de viering van deze feesten in onze streek. Soms was ongehinderde viering helemaal niet vanzelfsprekend. In de 17e eeuw verbood bv. het Tielse gemeentebestuur het zetten van de schoen tijdens de Sinterklaasviering.

Mededelingen per e-mail

Sinds kort is het ons mogelijk om aan geïnteresseerden onze verenigingsmededelingen en dergelijke per e-mail toe te sturen. Degenen die hiervan gebruik willen maken ontvangen dan een elektronische versie van de M.O.T., die ongeveer een week eerder verschijnt dan de papieren versie, maar ook zullen wij hen incidenteel andere berichten zoals krantenartikelen rondsturen. Het eerste e-bericht betrof het krantenbericht in dagblad De Gelderlander over de opening van de canon-tentoonstelling in

het Tielse Museum.

Als u in toezending per e-mail geïnteresseerd bent, kunt u zich aanmelden als zogenaamde e-abonnee via de website www.oudheidkamer-tiel.nl. U kunt zich te allen tijden weer afmelden, als u deze service niet langer op prijs stelt.

De papieren versie van de M.O.T. zullen we blijven verzenden zoals u gewend bent. Als daar verandering in komt, zullen wij dat ruim van tevoren bekend maken.

Tijdschrift "Naober"

Onlangs kregen wij een presentexemplaar van een nieuw magazine voor het platteland van Gelderland en Overijssel, genaamd "Naober".

De redactie van het tijdschrift, dat wordt uitgegeven door RAS Uitgeverij in 's-Heerenberg, vraagt of leden van de Oudheidkamer geïnteresseerd zijn een gratis exemplaar (ter waarde van € 4,95) te ontvangen.

Het prachtig uitgegeven blad biedt een grote variatie aan onderwerpen, artikelen en foto's. Als u een exemplaar wilt ontvangen om – geheel vrijblijvend – te bezien of u zich op dit tijdschrift wilt abonneren, geeft u dan telefonisch of schriftelijk uw naam en adres door aan Annemarie Daalderop, Nieuwe Tielseweg 20-23, 4001 JW Tiel, tel. 0344-620220 of per e-mail: info@Oudheidkamer-tiel.nl

Kerken in de Betuwe.

Onlangs is het boek uitgekomen "Van kerk naar kerk" deel 1, de Betuwe, door Carel van Gestel. Het is een fotoboek met een beschrijving van meer dan 100 kerken in de Betuwe. Het wordt uitgegeven door uitgeverij Aprilis in Zaltbommel, ISBN 978 905 599 41434. Het is verkrijgbaar in de boekhandel en bij de uitgever voor € 24,95.

De Betuwe heeft meer te bieden dan de beroemde bloesempracht in het voorjaar. Zo herbergt dit deel van de provincie Gelderland, gelegen tussen de Nederrijn en Lek in het noorden en de Waal in het zuiden, ook een grote schat aan oude kerken, waarvan de geschiedenis niet zelden teruggaat tot in de twaalfde eeuw. En zo wordt al eeuwenlang het beeld van de Betuwe bepaald door de vaak markante torens van die kerken, bakens in het vlakke land. Dit boek brengt al die bijzondere godshuizen in beeld, van ver en dichtbij, tot in detail. Ook is er aandacht voor het interieur en wordt belicht wat ons door het voorgeslacht is nagelaten, zoals een kansel, doopvont, orgel, tekstbord of muurschildering. Een speciale route voert de lezer langs al dit cultureel-religieus erfgoed.

Zo is dit boek, waarin meer dan 400 foto's zijn opgenomen, tevens een gids voor hen die een ontdekkingsstocht willen maken door de landelijke Betuwe en zijn monumentale verleden.

De kerken in onderstaande plaatsen zijn in het boek opgenomen:

Acquoy - Andelst - Asch - Asperen - Beesd - Bemmelen - Beusichem - Buren - Buurmalsen - Culemborg - Deil - Dodewaard - Driel - Drumpt (Tiel) - Echteld - Eck en Wiel - Elden (Arnhem) - Elst - Enspijk - Erichem - Est - Geldermalsen - Gellikum - Gendt - Haften - Haalderen - Heesselt - Hellouw - Hemmen - Herveld - Herwijnen - Heteren - Heukelum - Hien - Homoet - IJzendoorn - Ingen - Kapel-Avezaath - Kerk-Avezaath - Kesteren - Lent - Lienden - Maurik - Meteren - Neerijnen - Ochten - Ommeren - Oosterhout - Ophemert - Opheusden - Opijnen - Randwijk - Ravenswaaij - Ressen - Rhenoy - Rijswijk - Rumpt - Slijk-Ewijk - Spijk - Tiel - Tricht - Tuil - Valburg - Varik - Vuren - Waardenburg - Wadenoijen - Zetten - Zoelen - Zoelmond

Betuwse maaltijd.

In de vorige M.O.T. heeft u al iets kunnen lezen over de jaarlijkse Betuwse Maaltijd, die dit jaar zal worden gehouden op **vrijdag 16 november a.s.** in Grand Café & Restaurant "De Oude Stadsmuur" Plein 40-42, Tiel (telefoon 0344-664472).

Omdat dit seizoen ook enkele lezingen over Ierland worden gehouden, is in overleg met het restaurant, en in navolging van Ollie B. Bommel, gekozen voor een "eenvoudige doch voedzame maaltijd" uit de Ierse keuken, gevolgd door een Betuws dessert van appelcompote met kaneel en warme kersen met een speculaasmousse. De kosten bedragen € 15,00 per persoon voor leden en € 20,00 voor introducés.

Een zacht muziekje op de achtergrond zal deze avond worden verzorgd door pianist Walter Kooren. **Vanaf 19.00 uur** bent u van harte welkom in "De Oude Stadsmuur". Een welkomstdrankje wordt u aangeboden namens het bestuur van de Oudheidkamer. Daarna rekent u extra drankjes af door middel van een muntje. Muntjes kunnen bij binnenkomst worden gekocht voor € 1,50 per stuk. Bier, fris of een borreltje voor 1 munt, wijn voor 2 munten.

Wilt u zo spoedig mogelijk per e-mail: info@Oudheidkamer-tiel.nl of met bijgaande inschrijfstrook opgeven met hoevelen u komt en welk bedrag u hebt overgemaakt?

Aanmelding is ook mogelijk on-line op www.oudheidkamer-tiel.nl

---

Inschrijfstrook voor de Betuwse maaltijd

Zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval vóór 10 november 2007 insturen aan:
Mw. A. Daalderop, Nieuwe Tielseweg 20-23, 4001 JW Tiel of per e-mail: info@Oudheidkamer-tiel.nl

Ondergetekende,

Naam _____

Adres _____

Postcode en woonplaats _____

Tel. _____

geeft zich op voor de Betuwse Maaltijd op vrijdag 16 november 2007, met _____ personen (waarvan _____ introducés).

De kosten bedragen € 15,00 per persoon voor leden en € 20,00 voor introducés.

Het totaalbedrag ad € _____ is overgemaakt op postbankrekening 424 00 23 ten name van Penningmeester Vereniging Oudheidkamer Tiel, te Tiel.

Handtekening: